

Guillaume de Menthière
PRAKTIČNI VODIČ ZA ISPOVIJED
Slavlje sakramenta pomirenja

Naslov izvornika:
Guillaume de Menthière, *Guide pratique du Pénitent.*
Pour célébrer le sacrement de Réconciliation
© 2014 by Pierre Téqui éditeur, Paris

Nakladnik i copyright za hrvatsko izdanje:

© 2016 by SALESIANA d.o.o.
Omiška 8, Zagreb
salesiana@salesiana.hr
www.salesiana.hr

Za nakladnika: Mihovil Kurkut

Prijevod: Mato Balić
Lektura i korektura: Katica Majdandžić-Stupac
Grafička priprema: Salesiana d.o.o.
Grafičko oblikovanje korica: Ivana Štrbac
Fotografija na naslovnici: Ivana Štrbac
Tisak: Denona d.o.o., Zagreb

ISBN 978-953-205-134-6

Guillaume de Menthière

Praktični vodič za ispovijed

Slavlje sakramenta pomirenja

SALESIANA

Zagreb, 2016.

Uvod

Već je otrcano govoriti kako je sakrament pomirenja baš danas u krizi. Razlozi su različiti i kreću se od gubitka osjećanja za grijeh do pomanjkanja pouzdanja u Božje milosrđe, od nepoznavanja uloge svećenika i značenja sakramenta do pomanjkanja oduševljenja i raspoloživosti samih svećenika... Ali za mnoge kršćane one prave prepreke praktične su naravi:

»Stvari su se potpuno promijenile otkad sam bio mali. Ne znam što bih rekao...«

»Želio bih se ispovjediti, ali ne znam kako se to radi.«

»Zaboravio sam čin kajanja. Je li to važno?«

»Treba li uvijek koristiti ispovjedao-
nicu?«

»Ponavljam uvijek iste stvari. Čemu
onda ispovijed?

»Kako pronaći svećenika spremna da
me sasluša?«

»Zašto bih nekoj osobi kao ja trebao reći
svoje stvari?«

Ovaj mali vodič predlažemo kao praktič-
no sredstvo i pomoć prije ispovijedi. Nema
druge svrhe nego da »razvedri pokornika«. On
prije svega ne treba misliti na »način upo-
rabe« ispovijedi, nego više na Božje milosrđe
koje treba radosno slaviti. Nećemo se baviti
svim teoretskim pitanjima koja se javljaju
kada se govori o pomirenju. Ograničit ćemo
se na to da ponudimo bitne elemente kako
bi se u tom sakramentu dogodio istinski
susret s Božjim milosrđem.

O čemu govorimo? Objašnjenje pojmov

Među teškoćama vezanim uz ovaj sakrament treba prepoznati prije svega neke nesigurnosti vezane uz rječnik. U prošlosti se više govorilo o *ispovijedi* ili *pokori*, a danas se radije rabe riječi *pomirenje* ili *oproštenje*, a da tradicionalni izrazi ipak nisu potpuno nestali. Kako to protumačiti? Misli li se na istu stvar i kada se koriste različiti pojmovi?

Što se tiče pojma **pokora** postoji opasnost da se krivo shvati: normalno se uz pokoru povezuje kazna. Postoji dakle opasnost da sakrament pomirenja postane sakra-

ment kazne! Pokora se ne smije miješati sa »zadovoljštinom«, s obvezom koju ispovjednik daje pokorniku kao naknadu za počinjene grijehе. Pojam »pokora« pak želi naglasiti vrijednost obraćenja, podsjećajući na prvi Isusov poziv u Evanđelju: »Obratite se i vjerujte evanđelju!« (Mk 1,15). Ukorijenjen u biblijskoj i duhovnoj tradiciji, ne bi dakle trebao nestati iz kršćanskog rječnika vezana uz ovaj sakrament.

Pojam **pomirenje** rabi se najviše u dušobrižništvu. Njegov se ton čini pozitivnijim od riječi »pokora«, a jednako tako potvrđen je s biblijskoga i duhovnoga gledišta. Sveti Pavao, primjerice, govori o »službi pomirenja« (2 Kor 5,18) koju je Bog povjerio apostolima. U prvim naraštajima kršćana taj se sakrament sastojao u javnom pomirenju s Crkvom. Ipak, taj je pojam neprikladan za onoga koji se ispovijeda češće. Postoji opasnost da shvati kako taj sakrament treba koristiti samo kada smo »porušili mostove« prema Bogu, što je krivo. Osim toga

taj je pojam vrlo jak za one koji pristupaju sakramentu ne osjećajući se daleko od Boga, već da bi iskusili njegovo milosrđe. Između ostaloga, Bogu ne treba da se pomiri s nama. Sveti Pavao kaže jasno da je Bog pomirio svijet sa sobom u Kristu, ne da se pomirio sa svijetom. Imenica pomirenje može navoditi na jednakost između Boga i čovjeka, što nije ispravno. Mi se pomirujemo s Bogom, ne Bog s nama.

Pojam **ispovijed** vjernici najviše koriste. Nitko ne govori: »Idem na pokoru« ili »Idem na pomirenje.« Nego kaže: »Idem na ispovijed.« Uostalom, ispovijed grijehâ svećeniku bitan je element toga sakramenta. Govoreći psihološki, taj je dio najzahtjevniji i često najbolniji. No postoji opasnost da se zaboravi kako taj pojam nije samo nabrojavanje grijehâ, nego nešto mnogo ljepše. U tom sakramentu ispovijedamo i svoju vjeru u Božju ljubav! Sakrament pokore ili pomirenja nije samo optuživanje – ili ispričavanje! – zbog svojih grijeha. On je, štoviše, ispovi-

jedanje vjere i ispovijedanje hvale! *Confessio peccatorum* uključuje *confessio fidei* te rađa *confessio laudis*.

Pojam **oproštenje** često se koristi da bi se naznačio bitan plod toga sakramenta: oproštenje grijeha. Sakrament oproštenja ima svrhu da, zahvaljujući služenju Crkve, donese »oproštenje i mir«. Korištenje pojma »oproštenje« naglašava odrješenje i ono što nam Bog daruje, više nego ono što čini pokornik.

Kako vidimo, svaki ovaj pojam iznosi na vidjelo neki vid toga sakramenta. Dakle, u povijesti Crkve, važnost koja se dodjeljivala određenim dimenzijama toga sakramenta bila je vrlo različita kao i naglašavanje pojedinih njegovih dijelova. Otuda vjerojatno potječe i bogatstvo rječnika. Ako promatramo temeljno ustrojstvo toga sakramenta kakav nam je predan tradicijom i kroz povijest, četiri elementa koja smo analizirali ističu se kao četiri momenta toga sakramenta:

1. kajanje: oprostjenje
2. ispovijedanje grijeha: ispovijed
3. odrješenje: pomirenje
4. naknada: pokora.

Sadržaj

Uvod	5
O čemu govorimo? Objašnjenje pojmova	7
Što slavimo? Boga milosrđa	12
Kada i gdje slaviti sakrament pomirenja? ..	16
Koji oblik slavlja izabrati?	24
Kojeg ispovjednika izabrati?	28
A riječ Božja?	34
Kako ispitati savjest?	49
Koje grijeha treba ispovijedati?	76
Koju pokoru izvršiti?	88
Treba li izreći čin kajanja?	93
Koje su riječi odrješenja?	100
Čime ću uzvratiti Gospodinu za sve što mi je dao?	103
Dodatak 1: Molitve	111
Dodatak 2: Tijek ispovijedi	124

Sva prava pridržana. Nijedan dio ove knjige ne smije se umnožavati, fotokopirati, reproducirati ni prenositi u bilo kakvu obliku (elektronički, mehanički i sl.) bez prethodne pisane suglasnosti nakladnika.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000926989.

Tiskano u Hrvatskoj, ožujak 2016.

1 2 3 4 5 • 20 19 18 17 16